

สารบัญ

	หน้า ก
คำนำ	" ข
คำแถลงของผู้จัดทำ	" ค
คำนำในการพิมพ์ครั้งที่ 1	" ง
คำนำในการพิมพ์ครั้งที่ 3	" จ-ช
สารบัญเรื่อง	" ฉ-ญ
สารบัญภาพ	" 1-2
1. การเขียนตัวหนังสือแบบไทย	" 3
แบบบรรจง-ตรง	" 4
แบบบรรจง-เอน	" 5
แบบมาตรฐาน	" 6
แบบตัวเหลี่ยมหัวโต	" 7-9
แบบหางสะบัด	" 10-11
แบบม้วน-หางสะบัด	" 12-14
2. ลวดลายที่ใช้ในสถาปัตยกรรม	" 15-16
ลายไทยเกิดจากธรรมชาติ	" 17
ป่อเกิดแห่งลายไทย	" 18
ลายกนก 3 ตัว	" 19
ลายกระจัง	" 20
ลายกนกใบเทศ	" 21
ลายกนกเทพพนม กาบสิงห์	" 22
ลายกนกเปลว	" 23
ลายประจํายาม รักร้อย ก้านต่อดอก	" 24
ลายรักร้อยต่าง ๆ	" 25
ลายสังวาลย์ ดอกดาวกระจาย	" 26
ลายประจํายาม ดอกสี่กลีบ ลูกพิฆาตสร้อย	" 27
ลายเบ็ดเตล็ด	" 28
ลายน่องสิงห์ ตัวสาหร่าย	" 29
ลายสาหร่ายรวงผึ้ง	" 30
ลายเฟือง	" 31-32
3. บุคสมัยในประวัติสถาปัตยกรรมไทย	" 33
สมัยทวารวดี	" 34
สมัยศรีวิชัย	" 34

สมัยลพบุรี	หน้า 35
สมัยเชียงแสน	" 36
สมัยสุโขทัย	" 37
สมัยอยุธยา	" 38-39
สมัยรัตนโกสินทร์	" 40-42

4. สถาปัตยกรรมไทยภาคกลาง

โครงสร้างและองค์ประกอบของเรือนไทยภาคกลาง	" 43
โครงสร้างและองค์ประกอบของเรือนไทยภาคกลาง	" 44-46
รูปตั้งด้านหน้า	" 47
รูปตั้งด้านข้าง	" 48
ผังพื้นเรือน	" 49
รูปตัด	" 50
ส่วนสัดของเรือนไทยภาคกลาง	" 51-58
รูปด้านหน้า	" 59
รูปด้านข้าง	" 60
รูปด้านหลัง	" 61
แปลน	" 62
รูปตัด ก-ก (ตามขวาง)	" 63
รูปตัด ข-ข (ตามยาว)	" 64
รูปฉาย	" 65-70
ทัศนียภาพบ้านทรงไทย	" 71-72

แบบเรือนไทยภาคกลาง

5. สถาปัตยกรรมไทยภาคเหนือ

ประเภทของอาคารทรงไทยภาคเหนือ	" 73-74
ประเภทของอาคารทรงไทยภาคเหนือ	" 75-76
บ้านหลังคาเดี่ยว หลังคาคู่	" 77
บ้านหลังคาหมู่	" 78
รูปตั้งด้านหน้า	" 79
รูปตั้งด้านหลัง	" 80
รูปตั้งด้านข้าง	" 81
ผังพื้นเรือน	" 82
รูปด้านหน้า	" 83
รูปด้านหลัง	" 84
รูปด้านข้าง	" 85
ผังพื้น	" 86

แบบเรือนกาแล

แบบกระต๊อบเฝ้าทุ่ง

6. ศาลาไทย

ประเภทของศาลา	" 87
ประเภทของศาลา	" 97

	แบบอย่างของศาลาและอาคารทรงไทย	หน้า 98
	ทรงหลังคาของศาลาและอาคารทรงไทย	" 98
	แบบอย่างของซุ้มทรงปูนปั้น	" 99
	รายการก่อสร้างศาลาและอาคารทรงไทย	" 101
	แบบซุ้มทรงต่าง ๆ	" 103-104
แบบศาลาไทยสองจั่ว	รูปด้านสกัด	" 115
	รูปด้านข้าง	" 116
	รูปตัด	" 117
	แปลน	" 118
	รูปขยาย	" 119-120
แบบศาลาไทยจตุรมุข	รูปด้านหน้า	" 121
	รูปด้านข้าง	" 122
	รูปตัด	" 123
	แปลน	" 124
	รูปขยาย	" 125-126
7. สถาปัตยกรรมไทยทรงไม้และคอนกรีต		" 127
	เรือนยอดทรงไม้และทรงปูนปั้น	" 128
	เสาในสถาปัตยกรรมไทย	" 130
	ฐานและลวดบัว	" 132
	เมรุวัดจักรวรรดิราชาวาส	" 139
	เจดีย์กลม เจดีย์เหลี่ยม	" 140-141
	ฐานลวดบัวพระเจดีย์	" 142
	ฐานบัวกลุ่ม บัวกลุ่มเครื่องยอด	" 143
	ลายบัวที่ใช้กับฐาน	" 144
	ลายบัว	" 145
	ฐานชั้นสิงห์	" 146
	ลายกาบ กาบพรหมศร กาบพรหมสิงห์	" 147
	ลายบัวที่ใช้กับหัวเสา	" 148
	หัวเสาและเสาแบบต่าง ๆ	" 149
	ทรงหลังคาแบบต่าง ๆ พลัปปลาจตุรมุข	" 150
	ศาลาทรงพลัปปลา	" 151
	หอพักขุนนาง ซุ้มประตูวัดเบญจมบพิตรฯ	" 152
	ศาลาคอนกรีต	" 153
	องค์ประกอบสถาปัตยกรรม	" 154

	ทรงจั่วต่างแบบ ลวดลายใบระกา	หน้า 155
	ทวยทรงไม้และคอนกรีต	" 156-157
8. อาคารทรงไทยประยุกต์		
แบบบ้านไทยทรงคอนกรีตสองชั้น	รูปด้านหน้า	" 169
	รูปด้านข้าง	" 170
	แปลนพื้นที่ชั้นล่าง	" 171
	แปลนพื้นที่ชั้นบน	" 172
9. การทำหุ่นจำลอง		" 173-175
บททำย	กิติกรรมประกาศ	" 183
	บรรณานุกรม	" 184
	แก้คำผิด	" 185

เรือนไทยภาคกลาง	หน้า 56
ชุมนุมประตูเรือนไทย	" 57
บ้านแบบไทยล้านนา	" 87
ยั้งข้าว เชียงใหม่	" 88
วัดหวด อำเภอองาว	" 89
मुखวัดสันโค้ง	" 95
หอไตรวัดสันโค้ง	" 91
หอไตรวัดพระสิงห์	" 90
ลวดลายและการประดับของสถาปัตยกรรมไทยล้านนา	" 93-94
วัดพระสิงห์ วัดเจดีย์หลวง	" 95
พระตำหนักภูพิงศ์ราชนิเวศน์ โรงแรมรินคำ	" 96
อุโบสถวัดราชาธิวาส (หลังเดิม)	" 105
อุโบสถวัดราชาธิวาส (แบบร่างฝีพระหัตถ์กรม พระนริศฯ)	" 106
ชุมนุมประตูทางเข้าวัดอรุณฯ พระที่นั่งไอศวรรย์ ทิพยอาสน์	" 107
อุโบสถวัดเบญจมบพิตรฯ อุโบสถวัดพระศรีรัตน- ศาสดาราม	" 108
วัดมงคลบพิตร วัดเกศไชโย	" 109
วิหารสมเด็จฯ วัดเบญจมบพิตรฯ	" 110
ศาลาการเปรียญวัดใหญ่สุวรรณาราม	" 110
ศาลาลงทรง ศาลาส้ำราญมุขมาตย์	" 111
หอรบั้ง หอกลอง วัดเบญจมบพิตรฯ	" 112
ตึกอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	" 113
พิพิธภัณฑสถาน นครศรีธรรมราช	" 113
หอสุมุดแห่งชาติ (เดิม)	" 114
ปราสาทพระเทพบิดร ศาลาราย และชุมนุมเสมา	" 133
ปราสาทแบบขอม ปราสาทสัมยอยุธยา	" 134
พระปราสาทวัดอรุณ หอเก็บอัฐิ บางปะอิน	" 135
หัวเม็ดทรงมณฑป กำแพง ฐานเกย วัดพระเชตุพนฯ	" 136
หัวเม็ดยอดปรางค์ กำแพง ฐาน ศาลพระพนัสบดี	" 137
ศาลพระพนัสบดี ศาลาการเปรียญวัดพลับ	" 138
เรือนไทยประยุกต์	" 160

บ้านแบบสองจั่ว	หน้า 161
บ้านแบบสามจั่ว	.. 162
อาคารทรงไทยประยุกต์	.. 163
กรมป่าไม้ กรมการขนส่งทางบก	.. 164
หอประชุมมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	.. 165
โรงละครแห่งชาติ ศาลากลางจังหวัดสมุทรปราการ	.. 166
ศาลยุติธรรม มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์	.. 167
สถานีรถไฟหาดใหญ่ วัดศาลาลอย	.. 168
การทำหุ่นจำลองเรือนเดี่ยว	.. 176
เรือนคู่ มีโถงกลาง	.. 177
เรือนเดี่ยว กระโจมปลายนา	.. 178
เรือนคู่ ศาลาริมทางหรือทำน้ำ	.. 179
ศาลาไทยสองจั่ว ศาลาไทยจตุรมุข	.. 180
การทำหุ่นจำลองเรือนไทยและโครงสร้าง	.. 181-182

สถาบันวิทยกรรมไทยพื้นฐาน สำหรับช่างเทคนิค

โดย

ชุมศรี ศิวะศรียานนท์

สถ.บ. พม.

จัดทำโดย

นายสวัสดิ์ สุวรรณอักษร

นายสุจินต์ สุวรรณชีพ

ดร.หมั่น โพธิ์วิจิตร

นายมีชัย เรามานะชัย

นายปรีชา สীগองกิจพิศาล

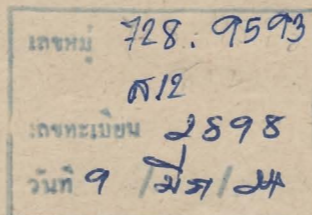
M.A. (Guidance)

B.Sc. (Electrical Engineering)

Ph. D. (Oceanography)

B.Sc. (Control Engineering)

B.Sc. (Graphic Engineering)

จัดพิมพ์โดย

สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี (ไทย-ญี่ปุ่น)